

21 בינואר 2010
ו' בשבט תש"ע

חברי העמותה שלום רב,

שנת 2009 היתה שנה גדושת אירועים ועמותון זה יוקדש לסקירת עיקרי פעילות העמותה בשנה החולפת.

רבים מחברי העמותה נפגשו לאחרונה בכנס השנתי שנערך בהיכל התרבות בתל אביב והיה בסימן "40 שנה למלחמת ההתשה".

כמדי שנה, נשמר הקשר עם המשפחות השכולות ונערכו פעילויות שונות, וביניהם הטיול השנתי באביב, חגיגת בר/בת מצווה, מתן שי לחגים וכו'.

בבית חיל האויר בהרצליה נמשכת פעילות ענפה ורבות מיחידות חיל האויר, מועדוני הטייסות וחברי העמותה מתארחים בו.

גם מבצע "עופרת יצוקה" היה בשנה זו ורק **גלעד שליט** טרם חזר הביתה.

בימים אלו הועלה חברנו **יוחנן לוקר** לדרגת אלוף והתמנה למזכיר הצבאי. תא"ל **נמרוד שפר** התמנה לתפקיד רמ"ט - נאחל לשניהם הצלחה רבה.

נמשיך ונתראה בפעילויות העמותה גם בשנה הזו.

בברכה,

אל"מ (מיל.) יעקב (ג'קי) שפורין
מנכ"ל העמותה

בחירות 2010

מאות מחברי העמותה כבר הצביעו. אנא מלאו הטפסים ושלחו לנו במעטפות ההחזר. (מעטפת הבחירות נשלחה לך לפני כשבועיים)

ערב מורשת 2010

ערב המורשת הבא יוקדש לציין העידן החדש של מערך הנ"מ הפועל כיום מעבר לתפקידו המסורתי, גם במערכות הגנה אקטיבית נגד טילים ורקטות. הערב ייערך ביום חמישי, 3 ביוני 2010, בבסיס חיל האויר פלמחים. אנא רשמו ביומני השנה.

ביקורת מס הכנסה

פקיד שומה ערך ביקורת עומק לעמותה ובחן את השומות שהוצהרו בשנים 2005-2007. הביקורת עברה בהצלחה רבה וקיבלנו שבחים.

הכנס השנתי

הכנס השנתי של העמותה נערך בהיכל התרבות בתל אביב ב-18 בדצמבר 2008.

מוטיב הערב היה "**40 שנה למלחמת ההתשה**". שר הבטחון, רא"ל (מיל.) **אהוד ברק**, כיבד אותנו בנוכחותו.

את הערב הנחה בתן רב חברנו אל"מ (מיל.) **אורי דרומי**.

כמנהגנו, אירחנו גם הפעם את פרחי הטיס ואת חניכי פרויקט "צהלה".

הכנס כלל מפגש רעים, דברי ברכה והענקת מלגות לימודים לאוניברסיטאות לבניו החברים. במפגש הוקרנו סרטים שהופקו במיוחד לערב זה על מלחמת 1000 הימים, תוך התמקדות על האוירה המיוחדת ובסיפורים האנושיים של הלוחמים.

בתוכנית האמנותית השתתפו זמרי ונגני להקת חיל האויר, וחתמה את הערב הזמרת **חוה אלברשטיין** בהופעה עם מיטב שיריה.

ערב מורשת תום עידן הצוקית

ערב המורשת השנתי של העמותה הוקדש הפעם לסיים שירותם בחיל האויר של מטוסי ההדרכה, הפוגה והצוקית. מטוס ההדרכה החדש יהיה העפרוני. האירוע התקיים ב-14.5.09 בבסיס ח"א בחצור במעמד נשיא העמותה, מפקד חיל האויר, נשיא התעשייה האוירית ומפקדי החיל בעבר.

כ-1,000 איש השתתפו בערב וביניהם אנשי ביה"ס לטיסה, חברי העמותה, מפקדים בחיל האויר ופרחי טיס.

בערב המרגש סופר על הפעלתם של הפוגות והצוקיות כמטוסי אימון בביה"ס לטיסה ועל ייצורם ופיתוחם של מטוס הצוקית ע"י התעשייה האוירית. את הערב ליוותה להקת חיל האויר.

רגע לפני...

צופים ונהנים

העפרונים נחתו בארץ ב-7.7.09

מועדון הוותיקים

חברי העמותה שהנם ותיקי ומייסדי חיל האויר (בני 65 שנה ומעלה), ממשיכים בפעילותם הייחודית.

בנוסף לפעילות העמותה החברים נפגשו השנה בבית חיל האויר עם:

- ⊕ ב-22.2 תא"ל **רמי בן אפרים** - ר.להק כ"א, שהרצה בנושא "מבצע עופרת יצוקה ומערך כח האדם בחיל האויר".
- ⊕ ב-31.8 תא"ל ד"ר **קובי בורטמן** - ר.להק ציוד ושמעו ממנו סקירה על "המערך הטכני בעידן הנוכחי".

מועדון העסקים "כנפי זהב"

בני קניאק

מועדון העסקים "כנפי זהב" של חברי העמותה ערך בשנה האחרונה מפגשים בבית חיל האויר, בהם התארחו:

- ⊕ 26.2 - אלוף **עידן נחשתן**, מפקד חיל האויר.
- ⊕ 25.9 - **יוסי אקרמן**, נשיא חב' אלביט מערכות.

כמו כן, ב-16.10 חברי המועדון סיירו בבית הסוהר איילון ושמעו סקירה מרוב גונדר **בני קניאק**, נציב שירות בתי הסוהר.

חברי העמותה שהנם אנשי עסקים, מנהלים, יזמים וממלאי תפקידים בכירים במגזר העסקי והציבורי, מוזמנים להצטרף למועדון.

לפרטים נוספים, נא להתקשר למשרד העמותה.

מועדון חברי הצפון

חברי העמותה בצפון קיימו גם הם פעילות מיוחדת.

- ⊕ ב-18.3 נערך המפגש השנתי של חברי הצפון במכללה הטכנולוגית (ביס"ט) של ח"א בחיפה.
- אורח הערב היה אלוף (מיל.) **גיא רום** שהרצה על "התעופה האזרחית בישראל".
- ⊕ ב-22.9 חברי הצפון סיירו בבסיס חיל האויר נבטים שבנגב.

מועדון מכבי

- 24.5 ☉ סיור בבסיס פלמחים ומפגש עם מח"א.
- 12.9 ☉ מפגש ראש השנה בבית חיל האויר.
- 28.10 ☉ מפגש עם ר.אמ"ן אלוף עמוס ידלון.

מועדון טייסת אבירי הצפון

- 12.8-ב ☉ נערך מפגש בטייסת של ה"ותיקים" עם ה"סדירים", ובמהלך השנה תרמו חברי המועדון ציוד לרווחת הטכנאים בדתק"ם.

מפגשי קורסי טיס

- במלאת 40 שנה לסיים קורס הטיס, ערכו הבוגרים מפגשי נוסטלגיה בבית חיל האויר.
- 19.3-ב ☉ קורס 58
- 16.10-ב ☉ קורס 59

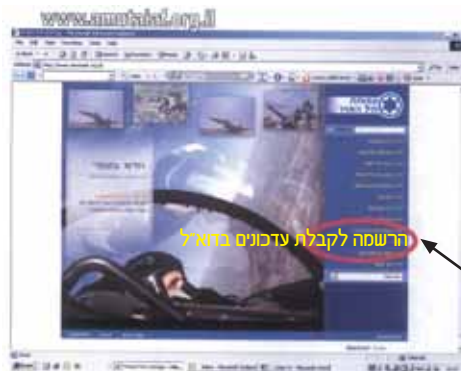
אסיפה כללית

- האסיפה הכללית השנתית (בהתאם לחוק רשם העמותות) נערכה ב-20 במאי 2009 במשרדי העמותה בבית חיל האויר. באסיפה אושר הדו"ח הכספי של שנת 2008.

ניהול תקין

- מדי שנה בוחן רשם העמותות את תקינות פעילות העמותה. בסיום הבדיקה קיבלנו "אישור ניהול תקין", שתוקפו עד סוף שנת 2010.

דוא"ל - E-mail

- אנו מפיצים ב-E-mail מדי חודש הודעות ועדכונים לחברי העמותה. כ-1,400 חברי עמותה כבר נרשמו ומקבלים הודעות. באתר האינטרנט שלנו ישנו "טופס הרשמה" - ראה קישור הרשמה לקבלת עדכונים בדוא"ל

אנא הירשמו באתר:
www.amutiaf.org.il

ועדת המורשת

ועדת המורשת בראשותו של אל"מ (מיל.) **עודד מרום**, סייעה בהפקת ערב המורשת השנתי שהוקדש לציון תום העידן של מטוסי ההדרכה הפוגה והצוקית, וכן בהפקת הכנס השנתי לציון "40 שנה למלחמת ההתשה".

במהלך השנה נתווספו דפי מורשת ובהם סיפורי מורשת חיל האויר בכל אחד מהעמותונים שפירסמנו במהלך השנה.

ועדת הצרכנות

חברינו המעוניינים להציע הצעות אטרקטיביות, לחברי העמותה, יכולים לפנות ליו"ר ועדת הצרכנות משה קליסקי בטל': 052-2683050.

ועדת סיוע הדדי

ועדת סיוע הדדי של העמותה, בראשותה של סא"ל (מיל.) **אילנה ריגאי**, המשיכה בפעילותה בעזרה לאחדים מחברינו שנקלעו לקשיים. המעוניינים במידע בנושא, יתקשרו לאילנה באמצעות משרד העמותה.

ועדת הביקורת

חברי ועדת הביקורת בראשותו של אל"מ (מיל.) **גורא אורן** מלווים את כל פעילויות העמותה ומשתתפים באופן פעיל בישיבות ההנהלה.

סיוע לחיל האויר

במהלך השנה סייעה העמותה ליחידות חיל האויר בפעילויות הקשורות ברווחת החיילים ועזרה בהוצאת משלחות שוחרים מהמכללות הטכנולוגיות של חיל האויר לסיורים במחנות ההשמדה בפולין.

העמותה סייעה בהעברת תרומות ובהקמת מועדונים ליחידות חיל האויר. בשיתוף עם ענף נפגעים, המשיכה העמותה בפעילותה עם המשפחות השכולות, אשר כללה בין השאר טיול משפחות באביב לאיזור אילת, חגיגת בני/ות מצווה, מתן שי למתגייסים, נופש הורים שכולים ועזרה במישור האישי.

מכון פישר למחקר אסטרטגי אויר וחלל מיסודה של עמותת חיל האויר

פעילות המכון בשנת 2009

- ⊕ כנס החלל הבינלאומי השנתי ה-IV – ע"ש אילן רמון (28, 29 בינואר)
נערך בהשתתפות בכירים מנאס"א, וכן מפקד פיקוד החלל האמריקאי.
- ⊕ כנס הביטחון הלאומי השנתי החמישי בנושא: "טילים ורקטות - האתגר והמענה"
(13,14 במאי) התקיים בהשתתפות בכירים רבים מחילות אויר זרים, וכן ראשי
תעשיות ביטחוניות מהארץ ומהעולם.
- ⊕ כנס התעופה השנתי השני של מכון פישר ורשות התעופה האזרחית: "התעופה
האזרחית בישראל - כיוונים ומגמות" (11 בנובמבר)

פעילויות נוספות:

- ⊕ שדרוג אתר המכון - הוחל בשדרוג אתר המכון. האתר החדש צפוי לעלות
בקרוב.
- ⊕ הקמת ספרייה דיגיטלית - הוחל בהקמת ספרייה להיסטוריית ומורשת חיל
האויר באינטרנט.
- ⊕ המכון הפיק ידיעון חודשי אלקטרוני המופץ ל-2600 מנויים באינטרנט.
- ⊕ המכון הפיק חוברת "קובץ מאמרים"
- ⊕ לספריית המכון נוספו כותרים רבים (בעקבות צמצום שטח ספריית חיל האויר)
וסרטים רבים.

פריקט FIRST - עידוד תלמידים לעסוק במדעים וטכנולוגיה באמצעות תחרות רובטיקה.

מכון פישר מארגן תחת חסותו את תחרויות ה-FIRST בישראל הנערכת כל שנה.
בית הספר הזוכה בארץ, מתחרה בארה"ב באליפות ה-FIRST העולמית.
שוחרי "המכללה הטכנולוגית בחיפה" (ביסט) ותלמידי "אורט תל נוף", אף הם
השתתפו בתחרות שנערכה ב-18/19.3.
חיל האויר אימץ מספר בתי ספר באמצעות היחידות הטכנולוגיות שלו וכן גמלאים
רבים של חיל האויר מתנדבים כמנחים ושופטים בתחרות.
התחרות מתקיימת בחסות כבוד נשיא המדינה.

הנכם מוזמנים לבקר באתר האינטרנט של המכון

www.fisherinstitute.org.il

כדי לקבל עדכונים שוטפים על פעילות המכון

טלפון מכון פישר: 09-9510260

60 ש"ח
כולל משלוח

ספרים רבותי ספרים...

"מגלי והנוצה"

הספר "מגלי והנוצה" הנו סיפור הרפתקאות לילדים, שסבא וסבתא ייהנו לספר לנכדים. הסיפור הוא על ילדה היוצאת בשליחות השלום ועל הרפתקאותיה, תוך מאבק באיתני הטבע וברוע עד כדי סיכון חייה, אך עם האמונה בצדקת דרכה. האם תצליח במשימתה?

הספר נכתב ע"י חברנו הנווט אחיקר (לוס) אייל, מוותיקי החיל.

להזמנת הספר, נא להתקשר למשרד העמותה: 09-9510250.

הצדעה אחרונה

חברי עמותת חיל האויר שהלכו לעולמם
אוקטובר 2009 - דצמבר 2009

רס"ב (מיל.) עזרא ברזני
מערך המנהלה

אל"מ (מיל.) ניר גרשוני
לוחם צוות אויר

סא"ל (מיל.) עמליה מוצפי
מערך הבינוי

סא"ל (מיל.) מרדכי פלד
המערך הטכני

רס"ר (מיל.) אהרון פרון
המערך הטכני

סא"ל (מיל.) יונתן יוניו שטרנשוס
המערך הטכני

י ה י ז כ ר מ ב ר ו ן

דף מורשת מס' 54 - מתותחים לטילים מתקדמים

ערך: עודד מרום

ערב המורשת הקרוב יוקדש לעידן החדש של מערכות ההגנה האוירית, וייערך ב-3 ביוני 2010 בבסיס פלמחים. נזכיר גם את יום השנה ה-43 למלחמת ששת הימים ואת האמל"ח בו השתמש מערך הנ"מ באותם ימים.

ימי מערך הנ"מ כימי המדינה, אולם בשנותיו הראשונות היו אמצעי הלחימה מיושנים וכללו עודפי ציוד ממלחמת העולם השנייה ותותחים שאולתרו על ידי התעשייה הצבאית והאוירית. תותחים 20, 30 ו-40 מ"מ היו אלה שהפילו מטוסי אויב כבר במלחמת קדש.

בשנות השישים החל חיל האויר להצטייד בטיילים להגנה מפני מטוסי אויב. בתחילת 1963 יצאה לארה"ב משלחת בראשותו של ראש מחלקת אויר דאז, מוטי הוד (לימים מפקד חיל האויר). בצוות נכללו, מלבד צוות הקליטה של ההוק, גם חיילים ממגזרים שונים בחיל האויר: החל ממבקרים וטכנאים וכלה בטייסים. קורס ההכנה נמשך כשנה וחצי, ובסופו עבר הצוות לשלב השיגורים, שהתבצעו בהצלחה. במרס 1965 חזרו הצוותים, ביחד עם סוללות ההוק הראשונות, לישראל.

במהלך מלחמת ההתשה, ב-21 במאי 1969, נרשמה הפלה ראשונה עולמית להוק. סוללת הוק חדשה, שזה עתה הגיעה מארה"ב, פרסה בבלוזה שבסיני, צפונית לקנטרה, עקב פעילות מטוסי אויב מוגברת באזור. לפני הצהריים, ישב עוזר הבקר, יריב גבע, מול צג

מימין ובכוון השעון: תותח "בופורס"; סוללת נ"מ ברמת דוד; צוות תותח "זולק" בחרמון; זוג תותחי 20 מ"מ מותקנים (בארץ) על נגמ"ש.

מכ"ם, כשלתע קלט צפצוף המסמן מטוס. הוא נעל על מטוס מיג-21 מצרי שהמריא משדה התעופה בפורט סעיד. גבע הפעיל את הסירנה והקפיץ את כולם למצב כוננות. הבקר, יאיר תמיר, ראה במכ"ם את המטוס, שטס לאורך התעלה, מצפון לדרום. כאשר שבר המטוס והתקרב לכיוון הסוללה, שוגר הטיל והמיג הופל. במהלך מלחמת ההתשה הפילו סוללות ההוק עוד עשרה מטוסים.

במלחמת יום הכיפורים היו פרוסות יחידות נ"מ של חיל האויר בשתי החזיתות, בגזרת מצרים ובצפון. סוללת טילי ההוק באבו-סמרה שבמערב סיני, על אף שנפגעה ביום המלחמה הראשון, המשיכה לתפקד והפילה במהלך המלחמה שמונה מטוסי אויב. סוללת ההוק בראס-סודר בפיקודו של סגן שלמה נגרי, השתתפה בהפלת מסוקים ביום הלחימה הראשון ולמחרת דילגה 80 ק"מ דרומה, לסביבות אבו רודס, בגלל התקדמות מסכנת של חטיבת

טילי הוק

שריון מצרית. סוללת ההוק בביריה שבצפון, בפיקודו של סגן משה אלנקווה, הפילה בפרוץ המלחמה מיג 21 סורי. נ"מ מתנייע 20 מ"מ הפילו במהלך המלחמה 40 מטוסי אויב. תותחי 40 מ"מ בהגנה על אום חשיבה הפילו טיל "קלט". (על יחידות הנ"מ בשאר חלקי סיני ורמת הגולן - בדף המורשת הבא). במלחמת יום הכיפורים הפילו סוללות הנ"מ 54 מטוסים.

מערכת הצ'פארל נקלטה במערך הנ"מ בשנת 1974 וכבר באותה שנה זכתה להפלה הראשונה. הפלה זו היתה גם ההפלה העולמית הראשונה של המערכת. ב-16 במאי 1974 חדרה רביעיית מטוסי מיג-17 סוריים לרמת הגולן, וחלפה מעל סוללת צ'פארל שעמדה במצב כוננות מידי. הטוראי בני בשה איתר וזיהה ראשון את המיגים והודיע על כך לטר"ש חגי ברנע, שישב בצריח הכלי. ברנע נעל ושיגר טיל על המיג השלישי במבנה. הטיל שייט מספר שניות באוויר, שבר לכיוון המטוס, רדף אחריו ופגע במנועו. המיג נפגע והתפוצץ. תותח הוולקן נקלט במערך הנ"מ ב-1975, אולם רק אחרי שבע שנים, במהלך מלחמת שלום הגליל, זכה להפלה הראשונה. ב-10 ביוני 1982 השתתפה סוללת וולקן, בפיקודו של

משגר "פטריוט"

סגן דובי אמיתי, בקרב קשה נגד כוחות מחבלים בכפר דוחה, ליד ביירות. תוך כדי הקרב, איתר סג"מ יואב ויינקרט מטוס מיג-21 סורי. הוא נתן התראה ברשת הפנימית של הסוללה. לוחמי הוולקן, שהיו עסוקים בחיסול מטרת קרקע, הפנו מיד את התותח ופתחו באש נגד המיג, כשהם סופגים ירי מנשק קל ומטחי אר.פי.גי מצד המחבלים. המיג הופל.

20 שנה מאוחר יותר, בתחילת שנות ה-90, החלה ישראל להתעניין במערכת ה"פטריוט" שנחשבה למערכת טילי הנ"מ לטווחים ארוכים הטובה בעולם. לאחר פלישת צבא עיראק לנסיכויות הנפט במפרץ הפרסי הוחלט לצייד את ישראל במערכות אלו. מערכת הפטריוט נחשבה בתקופה זו יעילה נגד מטוסים והוחלט לנסות ליירט באמצעותה גם טילים. המערכת הצליחה ליירט מספר טילי אויב בהגנה על מרכז הארץ.

בתחילת שנות ה-2000 פותחה מערכת הנ"מ המתקדמת ביותר בעולם - ה"חץ". זוהי מערכת טילים נגד טילי קרקע-קרקע (טק"ק), פרי פיתוח התעשיות הביטחוניות הישראליות. החץ מסוגל לפתח מהירות של קרוב לתשעה מאך, ומיועד (בנוסף על יירוט טילים) ליירט גם מטוסים וכלי טיס אחרים, מהירותו וכושר התמרון שלו הופכים את מערכת החץ לאחת המערכות המובילות בעולם ליירוט טילים בליסטיים וכלי טיס אחרים.

על ה"חץ" וסיפורי מורשת הנ"מ נרחיב בדפי המורשת הבאים.

חברינו, אנשי מערך הנ"מ מוזמנים לשלוח (לדואר עמותת חיל האויר)
סיפורי קרב ומורשת, וכן תמונות.
החומר המתאים, ישמש בחלקו לפרסום וכחומר רקע לערב המורשת.

תל-אביב יפו
TEL-AVIV-YAFO
שולח
PP
3204

עמותת חיל האויר
ת.ד. 303, הרצליה 46103
טל: 09-9510250, פקס: 09-9510251
אתר: www.amutaiaf.org.il
דוא"ל: amuta@amutaiaf.org.il

